

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

СЕКЦІЯ 4. ФІЛОСОФІЯ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ, СОЦІАЛЬНІ ПРАКТИКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ

Атаманюк Зоя	СОЦІОКУЛЬТУРНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ОСОБИСТОСТІ	368
Громико Олександра	ВІДМІННОСТІ ВИСТУПІВ АДВОКАТА І ПРОКУРОРА ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНА ПРАКТИКА СУДОВОГО ПЕРЕКОНАННЯ	370
Копитко Вікторія	КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ У ПОЛІТИЧНІЙ ДУМЦІ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ДІЯЧІВ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНЕ ЗНАЧЕННЯ	373
Коткова Анна	КОСТЮМ ЯК МЕТАЗНАК У ТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ АРТИСТА (НА ПРИКЛАДІ НОМЕРА ГУРТУ ZIFERBLAT «BIRD OF PRAY» ДЛЯ ПІСЕННОГО КОНКУРСУ «ЄВРОБАЧЕННЯ»)	375
Лісеснко Олена	МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІАЛЬНИХ ПРАКТИК У КУЛЬТУРНІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ	379
Малімон Віталій	ДЕРЖАВНА КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА ЯК ЧИННИК ВІДТВОРЕННЯ КУЛЬТУРНОГО КАПІТАЛУ СУСПІЛЬСТВА: ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ТА ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ	382
Мельник Мирослава	ВУЛИЧНИЙ ПЕРФОРМАНС ЯК СОЦІАЛЬНА ПРАКТИКА ПУБЛІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В КОНТЕКСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ	386
Сухорукова Анна	ВПЛИВ КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ НА	390
Мальченко Анна	СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА	
Мацука Вікторія	КУЛЬТУРНІ ХАБИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ В СИСТЕМІ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	392
Nykyropets Svitlana	MEDIA LITERACY AND CRITICAL THINKING IN ENGLISH LANGUAGE CLASSES AS A TOOL FOR COUNTERING RUSSIAN DISINFORMATION	395
Піскун Катерина	ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	400
Полонка Іванна	ПРАВОВА ПОВЕДІНКА ЯК ЧИННИК СТІЙКОСТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ	405
Роговенко Анжела	СОЦІОКУЛЬТУРНІ ПРАКТИКИ В МЕДІА ТА ДИСКУРС СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ	408
Ромма Юлія,	МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ПРОТИДІЇ	411
Чернобук Валентина	ГЕНДЕРНІЙ ДИСКРИМІНАЦІЇ	
Храбан Тетяна	ЖІНОЧИЙ ГЕРОЇЗМ ЯК РЕСУРС ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВІЙНИ: ФІЛОСОФСЬКО-ДИСКУРСИВНИЙ ВИМІР	414
Цветкова Анна	ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: КРОС КУЛЬТУРНІ РИЗИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	417
Чернишева Софія	РОЗВИТОК І ЗАКРІПЛЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ПРИНЦИПІВ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ПРАКТИКИ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ	419

парадигми розвитку. Йдеться про перехід від утилітарного ставлення до тіла й природи – до етичного та естетичного усвідомлення буття як простору турботи.

Культура здоров'я – це не лише система норм і звичок, а мова культури, що відображає рівень рефлексії над людським існуванням. Вона проявляється у формах художньої творчості, освітніх практиках, екологічних ініціативах і громадських рухах, які відтворюють у соціумі ідею цілісності людини.

Важливу роль у цьому процесі відіграють інститути культури і мистецтва, які формують символічні образи здоров'я, краси, гармонії та духовного балансу. Через них суспільство не лише популяризує здоровий спосіб життя, а й надає йому ціннісного змісту, перетворюючи його на елемент культурної ідентичності.

Таким чином, культура здоров'я стає не просто сукупністю соціальних практик, а нормативним горизонтом культури, у межах якого формується нова етика співбуття людини з природою, технологією і суспільством.

Література

1. Балан О. Формування здорового способу життя молоді. Психологія. 2023. № 2 (18). С. 33-37. [https://doi.org/10.17721/BPSY.2023.2\(18\).5](https://doi.org/10.17721/BPSY.2023.2(18).5)

2. Янг Юе. Феномен культури здоров'я як наукова проблема. *Наукові записки. Серія: педагогічні науки*. 2024. Вип.216. С. 312-315. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2024-1-216-312-315>

Громико О. Є.,
здобувач вищої освіти
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Чернобук В. В.,**
старший викладач
кафедри теорії держави та права
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна

ВІДМІННОСТІ ВИСТУПІВ АДВОКАТА І ПРОКУРОРА ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНА ПРАКТИКА СУДОВОГО ПЕРЕКОНАННЯ

Судова риторика є невід'ємною складовою здійснення правосуддя, адже саме через публічні виступи учасників процесу реалізується принцип змагальності сторін як одна з фундаментальних засад демократичної правової

держави. У цьому контексті судове переконання постає не лише процесуальним інструментом, а й особливою соціокультурною практикою, що відображає цінності правової культури та рівень розвитку державотворчих інститутів. Особливого значення набуває порівняння виступів адвоката і прокурора, які, маючи спільну мету переконати суд, водночас виконують різні процесуальні функції та репрезентують протилежні суспільно значущі інтереси. Відмінності їхніх промов проявляються не лише у змісті та спрямованості аргументації, а й у стилі, емоційній насиченості та способах комунікативного впливу на суд. Аналіз цих аспектів дозволяє глибше осмислити природу судового переконання як елемента правової культури та підвищити ефективність професійної юридичної комунікації.

Природа судового переконання не є універсальною чи нейтральною категорією; вона безпосередньо детермінована процесуальним статусом промовця, у межах якого прокурор і адвокат виступають своєрідними полюсами правосуддя. Через їхні промови в суді відтворюється баланс між публічними інтересами держави та правами конкретної особи, що є сутнісною ознакою демократичного державотворення.

Виступ прокурора має характер промови «від імені Закону», де риторика ґрунтується на принципі об'єктивності, хоча її домінуючим вектором залишається підтримання обвинувачення. Прокурор, будучи уповноваженим підтримувати державне обвинувачення, змінювати його або відмовлятися від нього [1], формує переконання шляхом логічної реконструкції події злочину, прагнучи довести, що запропонована версія є найбільш обґрунтованою з позиції закону. Його риторичний ідеал полягає у стриманості, точності юридичної мови та послідовності доказів, оскільки кожне висловлювання покликане підтримувати авторитет держави та довіру до правосуддя [2, с. 168]. У цьому сенсі прокурорська аргументація має переважно дедуктивний характер – від загальної норми до конкретного факту, формуючи у суду відчуття логічної неминучості правових наслідків.

Натомість виступ адвоката характеризується іншою природою судового переконання. Якщо прокурор прагне вибудувати цілісну та стійку конструкцію обвинувачення, то завдання захисника полягає у виявленні її внутрішніх суперечностей. Адвокатська риторика є мистецтвом критичного аналізу та багатоваріантної інтерпретації, де переконання досягається не стільки шляхом нав'язування альтернативної версії подій, скільки через формування у суду розумного сумніву. Значущість соціальної ролі адвокатури зумовлює необхідність дотримання високих етичних стандартів, адже адвокат одночасно служить інтересам клієнта і суспільства загалом, дотримуючись принципів

законності та верховенства права [3]. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» закріплює обов'язок дотримання Правил адвокатської етики як одну з ключових професійних вимог [4]. У цьому контексті судове переконання зміщується з площини формальної логіки у площину людського виміру правосуддя, де вагоме значення мають мотиви, обставини та гуманізація образу підзахисного.

Відмінності між риторичними стратегіями сторін яскраво проявляються і в лексичному наповненні їхніх промов. Прокурор апелює до категорій соціальної небезпеки, вини та покарання, виконуючи функцію охорони публічного порядку. Адвокат, своєю чергою, звертається до понять справедливості, помилки та індивідуальних прав, використовуючи ширший спектр риторичних засобів для підкреслення складності та неоднозначності справи. Водночас ці відмінні підходи не є взаємовиключними, а функціонують у межах єдиної системи кримінальної юстиції, забезпечуючи її збалансованість і життєздатність [5]. Саме у взаємодії формально-правового та гуманітарного наративів формується соціальна легітимність судової влади.

Зрештою, вплив на внутрішнє переконання судді здійснюється через різні канали сприйняття. Прокурор апелює до раціонального мислення та професійного обов'язку, вимагаючи суворої відповідності між діянням і правовими наслідками. Захисник же звертається до правосвідомості та моральної відповідальності, намагаючись запобігти однобічному сприйняттю обставин справи. Таким чином, судова риторика постає не як просте змагання аргументів, а як складний соціокультурний діалог, у межах якого формується уявлення про справедливість. Саме у поєднанні «холодної» логіки закону та живого контексту людського життя народжується справедливе судове рішення, що відповідає цілям сучасного демократичного державотворення.

Література:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

2. Пелешок Т. С. Відмінності в підготовці адвоката та прокурора до участі в судовому процесі / Т. С. Пелешок // Адвокатура: минуле, сучасність та майбутнє : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 11 листопада 2022 р.) / редкол.: Н. М. Бакаянова (гол.) ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2022. С. 168-170. DOI: <https://hdl.handle.net/11300/23249>

3. Правила адвокатської етики: затверджені Звітньо-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017. URL:

https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pravila/2017-06-09-pravila-2017_596f131a31304.pdf

4. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 05.07.2012 № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

5. Chepik-Trehubenko O. Innovative methods of training lawyers: theoretical and legal aspects. Scientific Bulletin of Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs. 2022. Special Issue № 1. 347 p. P. 330-336.

6. Чепік-Трегубенко О.С., Чернобук В.В., Петриченко К.С. Теоретико-прикладні аспекти застосування медіації в умовах воєнного стану в Україні (на прикладі сімейної медіації). Аналітично-порівняльне правознавство. №3, 2025. с. 61-66. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/06/10.pdf>

Копитко В.В.

здобувач 1 курсу, ЮЛ-101

Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана,

Науковий керівник: **Мордзинська Н. А.,**

к. політ н., доцент кафедри політичних технологій

Київського національного економічного

університету імені Вадима Гетьмана,

м. Київ, Україна

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ У ПОЛІТИЧНІЙ ДУМЦІ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ДІЯЧІВ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНЕ ЗНАЧЕННЯ

Політична думка західноукраїнських діячів відіграла надзвичайно важливу роль у становленні української національної ідеї. У другій половині ХІХ – на початку ХХ століття саме в Галичині, Буковині та Закарпатті формувалися погляди, які поєднували культурне відродження, соціальні вимоги та прагнення до політичного самовизначення [2, с. 115].

Умови перебування українських земель у складі Австро-Угорської та Російської імперій змушували інтелігенцію шукати способи захисту національних інтересів, мови, освіти та історичної пам'яті українського народу. Важливо зазначити, що західноукраїнські діячі розглядали націю не лише як спільноту спільної культури, а й як політичний організм, який має право на

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції